

РЕШЕНИЕ

№ 13811

гр. София, 22.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в
публично заседание на 12.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **11410** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ) във връзка с чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по повод на жалба с вх. № 31137 от 19.11.2024 г. по описа на Административен съд – София град (АССГ) и вх. № Е-112-00-1 от 21.10.2024 г. по описа на Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР), подадена от „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД (Е. ЕС), ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], представлявано от В. Р. К., заместник – председател на Съвета на директорите и П. Ф. Я., прокуриснт и „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], представлявано от З. О. Б., заместник – председател на Съвета на директорите и С. З. В., изпълнителен член на съвета на директорите, и двете дружества се представляват от пълномощника юрисконсулт П. К. срещу Решение № Ж – 753 от 01.10.2024 г. на КЕВР, с което на оспорващите са дадени следните задължителни указания: 1. В седемдневен срок от получаване на решението да удовлетворят искането на Я. Д. К. за промяна на използваната електрическа енергия от небитови нужди на битови нужди за обект, с ИТН 2340401, находящ се в [населено място], [улица], ет. 4, офис 21 и 2. В седемдневен срок след изпълнение на т.1 да уведомят КЕВР за предприетите действия.

С жалбата се иска съдът да отмени Решение № Ж-753 от 01.10.2024 г. на КЕВР, тъй като е постановено извън рамките на материалната компетентност на регулаторния административен орган при неспазване на установената форма за издаване на акта, при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и несъответствие с приложимия материален закон, както и в противоречие с целта на закона. Посочва се, че са налице основанията на чл. 146, т.1,

т.2, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК за незаконосъобразност на обжалвания акт. Излагат се аргументи, че оспореният административен акт е нищожен, защото въпросът за прилагане на съответните тарифи или цени на електрическата енергия се решава на плоскостта на договорните отношения между крайните клиенти и доставчиците на електрическа енергия. Инвокират се доводи, че към датата на издаване на обжалваното решение заинтересованата страна по делото получава електрическа енергия за небитов клиент с оглед предназначението на самия обект – „офис“, по смисъла на § 1, т.33 от ДР на ЗЕ. Според оспорващите КЕВР правилно в своето решение излага мотиви, че съгласно чл. 10, т. 1 от ОУ на Е. ЕС клиентът трябва да използва електрическата енергия според предназначението на обекта – битов или стопански, а видно от приложеният към административната преписка нотариален акт – предназначението на имота обекта е стопанско. При тези данни жалбоподателите не разбират последващите мотиви на ответника, според които предназначението на обекта е ирелевантен факт. Двете дружества не споделят изводите на КЕВР и считат, че именно предназначението на обекта определя и вида на клиента – битов или небитов, тъй като в ЗЕ и подзаконовите нормативни актове по прилагането му липсва процедура, която да регулира процеса по промяна предназначението на обекта. Посочват, че такива норми се съдържат в ЗУТ и че това е нормативният акт, който е приложим при промяна на предназначението, доколкото клиентът следва да използва обекта си по предназначение. В хода на съдебно производство оспорващите, редовно призовани, не се явяват и не се представляват. От юрк. Г. е постъпило писмено становище, с което поддържа жалба и претендират разноски, съгласно представен списък по чл. 80 от ГПК за всеки жалбоподател.

Ответникът– Комисия за енергийно и водно регулиране, редовно призован, се представлява от юрк. Н., който оспорва жалбата и предлага да се отхвърли като неоснователна и недоказана. Предлага да се потвърди решението на КЕВР като правилно и законосъобразно. Претендира юрисконсултско възнаграждение и депозира писмено становище по съществото на спора.

Заинтересованата страна – Я. Д. К., редовно призована, се явява лично. Оспорва жалбата, предлага да се отхвърли и да се потвърди решението на КЕВР.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

От данните по делото се установява, че с Решение № 7963 от 26.06.2024 г. на Върховния административен съд (ВАС), постановено по адм. дело № 10496/2024 г. е потвърдено Решение № 4620 от 10.07.20123 г., постановено по адм. дело № 4867/2023 г. по описа на АССГ, с което е отменено Решение № Ж-94 от 23.03.2022 г. на КЕВР по жалба с вх. № Е-11Я-00-1 от 07.01.2022 г., подадена от Я. К. срещу Е. ЕС и Е. Юг ЕАД и преписката е върната за ново произнасяне на административния орган.

С Решение № Ж-94 от 23.03.2022 г. КЕВР е дала задължителни указания на Е. ЕС ЕАД да извърши промяна на използваната електрическа енергия от небитови нужди на битови нужди за обект офис 21, с ИТН 2340401. В посоченото решение на ВАС от 26.06.2024 г. на ВАС съдът е приел, че нуждата, която ще се задоволява със закупената електрическа енергия, следва да съответства на предназначението на обекта, както у ле липсват доказателства, че предназначението на процесния обект е за жилище. Във връзка с влезлия в сила съдебен акт на ВАС, предходното решение на КЕВР е отменено и преписката е върната на административния орган за ново произнасяне по жалбата във връзка с дадените задължителни указания да се изиска от Я. К. да поясни конкретните причини, наложили промяната както и да представи съответните доказателства в подкрепа на твърденията си.

В изпълнение на дадените от ВАС указания КЕВР е назначила работна група със задача да разгледа и анализира жалбата на Я. К. срещу Е. Б. Е. ЕАД при спазване дадените указания по

прилагането и тълкуването на закона от ВАС.

От събраните в хода на административното производство е установено следното: На 07.01.2022 г. при ответника е получена жалба с вх. № Е-11Я-00-1, подадена от заинтересованата страна срещу жалбоподателите, с която е възразено срещу отказ за промяна на предназначението на ползваната електрическа енергия от небитов на битов потребител. Заинтересованото лице е посочило, че е собственик на имот, който съгласно нотариалният акт, е с предназначение за „офис“. Допълнително е изложило доводи, че имотът никога не е използван за стопанска дейност. От момента на придобиването му през 2007 г. г-жа К. употребява електрическа енергия единствено за битови нужди. Независимо от това, че имотът се използва за жилищни нужди, ЕСП начислява суми за електрическа енергия като стопански потребител, срещу което е възразила. През м. ноември 2021 г. заинтересованата страна е получила писмо от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, в което е офертирана да подпише едногодишен договор за доставка на електроенергия като стопански потребител. Тъй като Я. К. ползва имота единствено за битови нужди, поради което се е потърсила съдействие от КЕВР.

Към жалбата е представен нотариален акт от 2007 г., а с писмо от 18.01.2022 г. заинтересованата страна е депозирала заявлението ѝ до ЕСД, с което е направила искане статутът на имота ѝ да бъде променен от небитов на битов клиент.

На основание чл. 142 и чл. 143 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (Наредба № 3) с писмо от 19.01.2022 г. КЕВР е изисквала от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД и „Електроразпределение Юг“ ЕАД становища на дружествата във връзка с подадената жалба.

На 01.02.2022 г. „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД е посочило, че въз основа на представените от Я. К. документи за собственост обектът е заведен в системите на ЕСД като небитов - офис с ИТН 2340401, поради което от момента на стартиране на снабдяването му с електрическа енергия, той е тарифиран по небитови цени. На 17.11.2020 г. между Я. К. и ЕСД е сключен индивидуален договор за продажба на електрическа енергия, който е влязъл в сила съгласно т.2.1 от договора на 01.01.2021 г. На 14.01.2022 г. е постъпило Заявление от Я. К., с което е поставила въпроса за промяна на цените на собствения ѝ обект от небитови на такъв за битови клиенти. Отговор на това питане е изпратен от ЕСД на 21.02.2022 г., като е указано какви действия е необходимо да предприеме, за да промени начина на таксуване и снабдяване на обекта с електроенергия на регулиран пазар по битови цени.

На 02.02.2022 г. в КЕВР е постъпило писмо и от „Електроразпределение Юг“ ЕАД, в което не е ангажирано собствено становище и е споделено това на ЕСД.

В изпълнение на дадените указания от ВАС с решение № 7963 от 26.06.2024 г., работната група, назначена в КЕВР, е изисквала становище от заинтересованите страни с изпратени писма на 06.08.2024 г. до „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и от 12.09.2024 г. до Я. К..

С писмо от 08.08.2024 г. електроснабдяващото дружество е изложило своята теза, като се е позовал на чл. 147а от Закона за устройство на територията (ЗУТ) във връзка с т. 41 от ДР на същия закон. Допълнително търговецът е посочил, че след отмяната на решение № Ж-94 от 23.03.2022 г. на КЕВР, считано от месец август 2024 г., Е. ЕС не може да продължи да бъде доставчик на електрическа енергия по регулирани цени в качеството на краен снабдител (чл. 94а от ЗЕ) и до избор на друг лицензиран търговец на електрическа енергия от Я. К., снабдяването на имота ѝ с електрическа енергия ще бъде извършвано от Е. ЕС при условията на доставчик от последна инстанция.

На 19.09.2024 г. заинтересованата страна по делото е информирала КЕВР, че е пенсионер и доходите ѝ са изключително ограничени. Живее в посоченото жилище, назовано офис, от деня на

закупуването му. Същото представлява една стая. До нарастване на цените за електрическа енергия и по-специално тези за небитови нужди К. не е знаела, че съществува разлика между електроенергията за битови и небитови нужди.

Въз основа на събраната допълнително информация, КЕВР е направила извод, че критерият за разделяне на битов и небитов клиент е на плоскостта на различните нужди, които те ще задоволяват със закупената енергия, а не на плоскостта на предназначението на обектите, в които ще я потребяват. Допълнително се е позовала на съдебната практика, за постанови обжалваното решение № Ж-753 от 01.10.2024 г., с което е дала задължителни указания на жалбоподателите по делото в 7 дневен срок от получаване на административния акт да удовлетворят искането на Я. К. за промяна на използваната електрическа енергия от небитови нужди на битови нужди за обект ИТН 2340401.

По делото като писмени доказателства са приети представените с жалбата, административната преписка и допълнително ангажираните от страните писмени документи.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149 от АПК, от процесуално легитимирани лица, която обуславя нейната допустимост.

Разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 76 от ЗЕ Комисията контролира съответствието на извършваните лицензионни дейности с условията на издадените лицензии, като извършва превантивен, текущ и последващ контрол. По силата на ал. 4, т. 2 от посочената разпоредба КЕВР контролира съответствието на изпълнението на лицензионната дейност с условията на лицензията, включително изпълнението на задълженията за предоставяне на достъп до мрежите, както и правилното прилагане на условията за предоставяне на достъп. С оглед на това и предвид разпоредбата на чл. 22, ал.1, т.1 от ЗЕ, според която КЕВР разглежда жалби на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган. Решението е взето от Комисията в състав "Енергетика" с два гласа "за", от които един е на член на Комисията със стаж в енергетиката. Решението е издадено в изискуемата писмена форма, като не се констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила, водещи до нищожност на същото или представляващи самостоятелни основания за отмяна на решението като незаконосъобразно. В тази връзка следва да се посочи, че са неоснователни възраженията на жалбоподателя, свързани с твърдения за нищожност на обжалваното решение, тъй като КЕВР се била произнесла извън компетентността си, мотивирайки решението си.

Осигуряването на достъп до електропреносната и електроразпределителната мрежа е задължение на енергийните предприятия, лицензирани за осъществяване на съответната дейност, което те са длъжни да изпълнят по отношение на всеки производител и обект за производство, които отговарят на предвидените в закона условия. Изискванията към обектите и производителите на електрическа енергия за присъединяване към мрежите са нормативно установени и лицензиантите не могат да поставят други, допълнителни изисквания или да извършват друга преценка извън тази относно спазването на нормативните изисквания.

По делото не се установява спор по фактите, а такъв относно приложението на материалния закон.

Настоящата инстанция намира, че КЕВР правилно е посочила приложимата нормативна уреда, определяща приложимото понятие „битов клиент“.

В националната правна уредба, в частност т. 2а на §1 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕ, битовият клиент се определя като клиент, който купува електрическа енергия за собствени нужди.

А съгласно т. 33а небитовият клиент е определен като клиент, който купува енергия за небитови нужди.

Правилно от административният орган е посочил, че въведеното в ЗЕ разделение на клиентите е в съответствие и с целта на дефинитивните норми на Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент от 13 юли 2009 г. относно Общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО, а именно: чл. 2, т. 10, съгласно която „битов клиент“ е този клиент, купуващ електроенергия за собствена битова консумация като се изключват търговски и професионални дейности, по силата на чл. 2, т.11 „небитов клиент“ е физическо или юридическо лице, купуващо електроенергия, която не е за негови битови нужди и включва производители и клиенти на едро.

На националния пазар критериите за дефиниране на клиентите са посочени и в Общите условия на договорите за продажба на електрическа енергия на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, одобрени с Решение № ОУ-013 от 10.05.2008 г. на ДКЕВР. Съгласно дефиницията в чл.1, т. 4 от ОУ понятието „потребител на електрическа енергия за битови нужди“ е физическо лице, собственик или ползвател на имот, присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството според действащото законодателство, което ползва електрическа енергия за домакинството си, и понятието „потребител на енергия за стопански нужди“ – физическо или юридическо лице, както и лице на издръжка на държавния или общинския бюджет, което купува електрическа енергия за стопански и/или обществени нужди за обект, присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството.

Съгласно чл. 6, ал.1 от Общите условия електрическата енергия може да се използва от клиента за битови или стопански нужди. Алинея четири на посочената правна норма казва, че клиентът е длъжен незабавно и писмено да уведоми дружеството в случаите, когато на територията на един обект се наложи промяна на предназначението на цялата или част от използваната електрическа енергия (от стопанска на битова или обратно). По – нататък чл. 10, т. 1 от ОУ предвижда, че клиентът има право да използва електрическа енергия според предназначението на обекта – битов или стопански. Съгласно чл. 11, т. 3 от ОУ, клиентът се задължава да уведоми писмено електроснабдителното дружество в 30 дневен срок за всяка промяна, свързана с подадените от него лични данни, адресна регистрация, данни за фирмата, промени в собствеността, промени в начина на ползване на обекта, наложени временни ограничения върху ползването на обекта.

Тези Общи условия са съобразени с легалните дефиниции, дадени в §1, т. 2а и т. 33а от ДР на ЗЕ. Същите гласят, че „битов клиент“ е клиент, който купува електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за собствени битови нужди, и „Н. клиент“ е клиент, който купува електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация, горещо водоснабдяване и технологични нужди.

От извършена съпоставка на предвижданията на вторичното право на ЕС – Директива 2009/72/ЕО и посочените Общи условия на договорите за продажба на електрическа енергия на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД следва обосноваият извод, че критерият за разделение между битов и небитов клиент е на плоскостта на различните нужди, които те ще задоволяват със закупената енергия, а не на плоскостта на предназначението на обектите, в които ще я потребяват. В тази връзка е необходимо да се посочи, че са неоснователни твърденията на оспорващите за приложението на чл. 40 от ЗУТ относно предназначението на имота, който действително в приетия по делото Нотариален акт № 168, том IV, рег. № 5569, дело 552 от 22.11.2007 г. е посочен като „ОФИС №21 – двадесет и едно (в груб строеж)“. Това е така, защото Директива

2009/72/ЕО, ЗЕ и Общите условия са специални разпоредби, регламентирани в нормативна уредба, уреждаща специфичните изисквания за пазара на енергия, които имат предимство пред общите правила на ЗУТ на база юридическия принцип *lex specialis derogat legi generali*.

При това положение законосъобразно ответникът в своето решение допълнително посочва, че с ПЗР към Закона за изменение и допълнение на ЗЕ, в сила от 26.06.2020 г., е въведена разпоредбата на §15, ал.1, съгласно която в 30 – дневен срок от влизане в сила на този закон, крайните снабдители изпращат уведомление до всеки небитов краен клиент за прекратяване на снабдяването с електрическа енергия до 01.10.2020 г. на обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниво ниско напрежение, в съответната лицензионна територия. С разпоредбата на ал.2 се конкретизира, че в случай че до 30.09.2020 г., включително клиентът по ал. 1 не е сключил договор с търговец на електрическа енергия по свободно договорени цени, доставката на електрическа енергия се извършва от досегашния му доставчик, в качеството му на титуляр на лицензия по чл. 39, ал.1, т. 5 от ЗЕ. С ал. 3 на §15 се уточнява, че доставчикът по ал. 2 сключва типов договор с клиентите, които до 30.09.2020 г., включително не са сключили договор с търговец на електрическа енергия. Типовият договор е със срок от 01.10.2020 г. до 30.06.2021 г. До сключването на типовия договор доставчикът по ал. 2 осигурява доставката на електрическа енергия при условие, че клиентът своевременно заплаща всички дължими суми във връзка с доставката. Тези преходни разпоредби не съдържат ограничения относно промяна на нуждите, за които се използва електрическа енергия в даден обект и същите не противоречат на заложените в ЗЕ критерии за разделение между битов и небитов клиент, както правилно е приел КЕВР.

В заключение е необходимо да се посочи, че с подаденото на 14.12.2022 г. Заявление за услуга, с което е отправено искане за промяна на статута на клиент по отношение на ползваната в обекта електроенергия, заинтересованото лице е декларирало, че обект с ИТН 2340401 се и ще се ползва за жилищни нужди. Съгласно чл.11, т. 3 от ОУ следва обосновавания извод, че Я. К. е уведомила енергийното дружество за начина на ползване на обекта, поради което незаконосъобразно оспорващите са отказали да променят качеството му на клиент от „небитов“ в „битов“.

Обжалваното решение на КЕВР е издадено при спазване на принципа за последователност и предвидимост, регламентиран в чл. 13 АПК. В тази връзка следва да се посочи и съдебната практика по сходни спорове – решение № 4913 от 19.07.2023 г. на АССГ по адм. дело № 3406/2023 г., потвърдено с Решение 1609 от 12.02.2024 г. на ВАС по адм. дело № 9582/2023 г. и др.

С оглед гореизложеното, съдът приема, че оспореното Решение № Ж-753 от 01.10.2024 г. на КЕВР е правилно, а жалбата на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и „Електроразпределение Юг“ ЕАД е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора, на жалбоподателите следва да бъдат възложени направените по делото разноси от ответника за юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 24, изр. 1 от Наредбата за правната помощ, в размер на по 100 лв. за всеки.

По изложените съображения, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] и „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] срещу Решение № Ж – 753 от 01.10.2024 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране направените по делото разноси за юрисконсултско възнаграждение по делото в размер на 100 (сто) лева.

ОСЪЖДА „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране направените по делото разноси за юрисконсултско възнаграждение по делото в размер на 100 (сто) лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: